

Sygn. akt I ACz 940/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale I Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSA Piotr Wójtowicz (spr.)

Sędziowie: SA Lucyna Świdarska-Pilis

SO Ewa Solecka

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego (...) w W.

przeciwko A. B. i P. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 31 marca 2015 r. sygn. akt I Nc 134/14,

p o s t a n a w i a :

- 1) zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2. w ten sposób, że zarządzić zwrócenie powodowi uiszczonej przezeń w sprawie (...) Sądu Rejonowego L. w L. opłatę sądową od wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwu;
- 2) w pozostałej części zażalenie odrzucić.

SSO Ewa Solecka SSA Piotr Wójtowicz SSA Lucyna Świdarska-Pilis

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy na podstawie art. 505³⁷§1 k.p.c. umorzył postępowanie oraz oddalił wnioszek powoda o zwrot uiszczonej od pozwu opłaty z tym uzasadnieniem, że skoro umorzenie postępowania nastąpiło nie w wyniku cofnięcia pozwu (choć powód takie oświadczenie złożył), a wskutek nieusunięcia w terminie braków tego pozwu, to powodowi zwrot opłaty nie przysługuje.

W zażaleniu na opisane wyżej postanowienie powód zarzucił obrazę art. 505³⁷§1 k.p.c., art. 355§1 k.p.c. w związku z art. 203§2 k.p.c. oraz art. 79 ust. 1 pkt 1b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i w oparciu o te zarzuty wniósł o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszym rzędzie rozważyć przyjdzie zakres zaskarżenia, powód wskazał bowiem we wstępnej części zażalenia, że zaskarża postanowienie w całości, w uzasadnieniu tego zażalenia podkreślił jednak, że zażalenie skierowane jest jedynie przeciwko umorzeniu postępowania, nie zaś przeciwko uzasadnieniu tego orzeczenia ani przeciwko brakowi orzeczenia w przedmiocie zwrotu opłaty sądowej. Taka konstrukcja zażalenia mogłaby prowadzić do wniosku, że przedmiotem zaskarżenia powód uczynił wyłącznie punkt pierwszy postanowienia, to jest orzeczenie o umorzeniu postępowania. Takie rozumienie wniesionego przezeń środka odwoławczego byłoby jednak nadmiernie rygorystyczne, gdyż nie ulega wątpliwości, że intencją jego było uzyskanie orzeczenia odmiennego od zawartego w punkcie drugim postanowienia, czyli uwzględniającego jego wniosek o zwrot opłaty.

Nie ulega jednak również wątpliwości, że przedmiotem zaskarżenia powód uczynił także orzeczenie o umorzeniu postępowania. Jedną z przesłanek dopuszczalności środka odwoławczego jest istnienie po stronie skarżącego *gravaminis*, czyli interesu prawnego w uzyskaniu orzeczenia odmiennego od zaskarżanego. W sprawie niniejszej w zakresie umorzenia postępowania *gravamen* po stronie powoda nie istnieje, zmierza on bowiem nie tyle do uzyskania orzeczenia o innej treści, ile – wbrew zawartemu w uzasadnieniu zażalenia zastrzeżeniu – do odmiennego jego umotywowania, czyli do wskazania jako jego podstawy prawnej art. 355§1 k.p.c. Skoro zatem pożądanym przez powoda orzeczeniem musiałoby mieć treść identyczną z tą, jaką ma punkt pierwszy zaskarżonego postanowienia, skierowane przeciwko temu orzeczeniu zażalenie jest niedopuszczalne; równie niedopuszczalne jest zresztą zażalenie, jeśli rozumieć je jako skierowane przeciwko uzasadnieniu postanowienia.

Dla skutecznego zakwestionowania przyjętej przez Sąd Okręgowy podstawy prawnej umorzenia postępowania w pełni wystarczające było zaskarżenie punktu drugiego postanowienia, oddalającego wniosek o zwrot uiszczonych opłat od wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwu. To przy rozpoznawaniu zażalenia na to orzeczenie dopuszczalne i możliwe było zbadanie (pod kątem zaistnienia przesłanki z art. 79 ust. 1 pkt 1b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) prawidłowości tezy Sądu, że do przewidzianego w art. 505³⁷§1 k.p.c. umorzenia postępowania wskutek nieusunięcia w terminie dwutygodniowym braków (formalnych i fiskalnych) pozwu dojść musi nawet wtedy, gdy w terminie otwartym dla usunięcia braku doszło do cofnięcia pozwu. Dokonana pod tym kątem kontrola instancyjna prowadzi do wniosku, że zasadnie powód zarzuca obrazę art. 505³⁷§1 k.p.c. oraz art. 355§1 k.p.c. w związku z art. 203§2 k.p.c., w konsekwencji zaś – i art. 79 ust. 1 pkt 1b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie sposób bowiem podzielić poglądu Sądu Okręgowego, że nie jest możliwe skuteczne cofnięcie dotkniętego brakiem formalnym lub fiskalnym pozwu w terminie otwartym do usunięcia takiego braku; przeciwnie – skoro termin nie upłynął, a zatem nie zaistniały warunki do jego zwrotu (lub do umorzenia postępowania) pozwem może zostać ze skutkiem prawnym cofnięty, a wezwanie do usunięcia braków staje się bezprzedmiotowe.

Skoro zatem w sprawie niniejszej przesłanką umorzenia postępowania było cofnięcie pozwu przed wysłaniem jego odpisu stronie przeciwnej, nie zaś bezskuteczny upływ terminu, o jakim mowa w art. 505³⁷§1 k.p.c., zaistniała przewidziana w art. 79 ust. 1 pkt 1b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych podstawa do zwrócenia powodowi całej uiszczonych opłat.

Z powyższych względów na podstawie art. 397§2 k.p.c. w związku z art. 386§1 k.p.c. i w związku z art. 370 k.p.c. i w związku z art. 373 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Wobec sposobu sformułowania w zażaleniu wniosku odnośnie do kosztów postępowania zażaleniowego nie było podstaw do orzekania o nich.

SSO Ewa Solecka SSA Piotr Wójtowicz SSA Lucyna Świdarska-Pilis